

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 202/2014
03.04.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.П., због продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези са чланом 61. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Ж.С., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину К бр.1251/2010 од 11.06.2012. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.4119/2012 од 02.10.2013. године, у седници већа одржаној дана 03. априла 2014. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.П. – адвоката Ж.С., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину К бр.1251/2010 од 11.06.2012. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.4119/2012 од 02.10.2013. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину К бр.1251/2010 од 11.06.2012. године, окривљени Б.П. оглашен је кривим због извршења једног продуженог кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези са чланом 61. став 1. КЗ, за које дело је применом одредаба чланова 56. и 57. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци и новчану казну у износу од 70.000,00 динара. Истовремено је одређено да је окривљени дужан да плати новчану казну у року од 2 месеца, рачунајући од дана правноснажности пресуде, те да ће новчану казну, уколико је окривљени не плати у остављеном року, суд заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име паушала исплати суду износ од 3.000,00 динара, те да надокнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини бити накнадно одлучено, посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.4119/2012 од 02.10.2013. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Б.П., а пресуда Основног суда у Параћину К бр.1251/10 од 11.06.2012. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Б.П. – адвокат Ж.С., на основу члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. ЗКП, због повреде закона на штету окривљеног, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, или да преиначи побијане пресуде тако што ће донети ослобађајућу пресуду у односу на окривљеног. Истовремено је предложио да бранилац буде позван на седницу већа Врховног касационог суда и да се окривљеном одложи почетак издржавања казне до окончања поступка пред Врховним касационим судом.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Бранилац окривљеног Б.П. у захтеву за заштиту законитости наводи да је првостепени суд, на основу утврђеног чињеничног стања, извео погрешан закључак да је окривљени извршио продужено кривично дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези са чланом 61. став 1. КЗ, који је последица претходно изведеног закључка у вези са постојањем законитости стечених прихода као једног од битних елемената предметног кривичног дела. С тим у вези, у захтеву се наводи да из налаза и мишљења вештака економске струке произилази да се предузећа – добављачи, која су пословала са окривљеним у инкриминисаном периоду, не налазе на регистрованим адресама, да немају регистроване магацинске просторе, нити лица која им воде пословне књиге, што указује да ова правна лица нису никад ни постојала, из чега се закључује да ни фактуре које су циркулисале између предузећа овог окривљеног и непостојећих фирми, нису истините, те да самим тим ни приход који је остварен у предузећу окривљеног не може бити законито стечен.

Надаље, у захтеву се истиче да је првостепени суд, супротно налазу и мишљењу судског вештака економске струке, заузео погрешан став да се ради о законито стеченим приходима предузећа окривљеног, на који начин је учинио повреду кривичног закона на штету окривљеног, обзиром да у његовим радњама нема битних елемената предметног кривичног дела, која повреда је учињена и од стране другостепеног суда, који је оценио да противречност између налаза и мишљења вештака и става првостепеног суда о законитости стечених прихода предузећа окривљеног није од утицаја на правилност првостепене пресуде.

Дакле, из навода захтева за заштиту законитости, и поред тога што бранилац конкретно не указује о којој повреди закона се ради, произилази да правноснажне пресуде побија због повреде закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, сматрајући да у радњама окривљеног не стоје битни елементи кривичног дела пореска утаја због којег је оглашен кривим, обзиром да се приходи предузећа окривљеног не могу сматрати законито стеченим.

Међутим, изнети наводи захтева за заштиту законитости се не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

За постојање кривичног дела пореска утаја из члана 229. КЗ, потребно је да учинилац у намери да потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о законито стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или да у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави законито стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или да у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза.

Дакле, за постојање овог кривичног дела, потребно је да учинилац у намери да потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о законито стеченим приходима, који су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза.

Према ставу I изреке првостепене пресуде, окривљени Б.П. је у временском периоду од 03.01.2007. до 31.07.2007. године, у својству директора Предузећа Б. д.о.о. П., у намери да избегне плаћање пореза на додату вредност, давао лажне податке о набавци робе, те умањив своју пореску обавезу за износ од 13.224.075,34 динара, на име наводно плаћеног претходног пореза, тако што је у ПДВ пријавама које је предао пореској управи приказао да је његовом предузећу испоручена роба од стране више предузећа у укупној вредности од 86.691.142,52 динара, а на основу лажно сачињених фактура о наводној продаји робе, а према ставу II изреке, окривљени је у временском периоду од 11.12.2004. до 03.04.2007. године, на основу откупних листова неистините садржине о наводном откупу секундарних сировина и пољопривредних производа, са текућег рачуна свог предузећа подигао готов новац у укупном износу од 3.247.000,00 динара и овај новац задржао за себе, при чему овај износ новца није обрачунао, нити је за овај износ новца уплатио порез на друге приходе у износу од 618.476,00 динара, поступивши супротно одредбама члана 41. Закона о пореском поступку и пореској администрацији и супротно члановима 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана, а на који начин је оштетио буџет Републике Србије за укупан износ неплаћеног пореза у износу од 13.842.551,34 динара.

Према томе, из изреке првостепене пресуде јасно произилази да је предузеће окривљеног у инкриминисаном периоду законито пословало и самим тим и остварило законите приходе, али да је окривљени управо давањем лажних података о законито стеченим приходима и непријављивањем законито стечених прихода делимично избегао плаћање пореза.

Несумњиво је да је постојање законито стеченог прихода битан елемент бића овог кривичног дела, међутим, исто питање је пре свега чињенично питање на које су нижестепени судови одговорили.

Наиме, у конкретном случају окривљени је, према правноснажним утврђењима из нападнутих пресуда, у вези радње кривичног дела описаног под тачком 1, послујући у описаном временском периоду остварио законито стечене приходе али је, да би избегао плаћање пореза, у пријавама ПДВ лажно приказао како је на робу у вредности од 86.691.142,52 динара, приликом њене набавке претходно већ платио порез (у износу од 13.224.075,34 динара) па је те лажне фактуре о набавци искористио у ПДВ пријавама да тај износ наводно плаћеног пореза одбије од ПДВ који дугује а на шта би и заиста имао право, у смислу одредбе члана 27. и 28. Закона о порезу на додату вредност, да је тај претходни порез заиста и плаћен, односно, у вези радње кривичног дела описаног под тачком 2 након подизања новца са рачуна свог предузећа у износу од 3.247.000,00 динара на основу лажних откупних листова, није пријавио нити уплатио порез на друге приходе, а што је супротно одредбама члана 99. и 101. Закона о порезу на доходак грађана.

Стога супротно наводима захтева, у радњама окривљеног стоје сви битни елементи кривичног дела пореске утаје из члана 229. став 3. у вези става 1. у вези са чланом 61. став 1. КЗ, због којег је и оглашен кривим.

Из наведених разлога, наводи захтева- да у радњама окривљеног не стоје битни елементи овог кривичног дела, те да се у конкретном случају не ради о законито стеченим приходима, а с тим у вези и да је правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, оцењени су неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.